

Dosarul nr. 1ra-532/2022
1-18162224-01-1ra-06042022

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte - Timofti Vladimir,
Judecători - Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie

Examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Danciuc Ghenadie* în numele inculpatului Guțu Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Guțu Iurie XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 11.06.2018 – 01.04.2019;
instanța de apel: 11.02.2020 – 22.12.2021;
instanța de recurs: 06.04.2022 – 01.06.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 aprilie 2019, *Guțu Iurie* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal, și în baza acestei Legi cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **1** an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Guțu Iurie, la 25.04.2018, aproximativ la orele 23⁵⁰, în timp ce se afla în apropierea magazinului „Fidesco” amplasat pe bd. Ștefan cel Mare, 6 din mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, s-a apropiat de Racu Andrei, cu care consuma băuturi alcoolice și i-a sustras deschis din mână 1000 lei, după ce cu banii sustrași, a părăsit locul comiterii infracțiunii deplasându-se într-o direcție necunoscută.

Astfel, acțiunile inculpatului Guțu Iurie au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, după indicii

calificativi – ”jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane”.

3. Sentința a fost contestată cu apeluri de către:

3.1 Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Centru, Plamadeala Dumitru, prin care a solicitat casarea sentinței în latura pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Guțu Iurie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 al. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ al. (8) Cod de procedură penală să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, prima instanță stabilindu-i inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare sub cea mai mică limită legală nu a ținut cont de circumstanțele comiterii infracțiunii și anume de faptul că infracțiunea dată conform prevederilor art. 16 Cod penal se califica ca infracțiuni mai puțin grave, inculpatul anterior a mai fost judecat, iar sustragerea bunurilor a devenit pentru inculpat o îndeletnicire.

Instanța nu a ținut cont de atitudinea criminală a inculpatului față de consecințele comiterii infracțiunii și eventualele consecințe, de faptul că inculpatul nu a restituit prejudiciul, s-a eschivat de la prezența în instanță.

3.2. Avocatul *Natalia Pruteanu*, în numele inculpatului *Guțu Iurie*, prin care au solicitat casarea sentinței în latura pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate.

3.1. În motivarea apelului avocatul a invocat că, pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră și neechitabilă în raport cu fapta săvârșită, precum și cu persoana condamnată. Instanța de judecată urma să țină cont de prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, care prevede că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Inculpatul Guțu Iurie și-a recunoscut vinovăția, se căiește sincer de cele comise, a contribuit la descoperirea infracțiunii, este angajat neoficial în câmpul muncii, are probleme de sănătate, este gata să repare paguba părții vătămate și să se împăce cu el, dar partea vătămata nu este de găsit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021 a fost respins ca nefondat apelul avocatului.

A fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința în partea

pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Lui **Guțu Iurie** recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 187 alin. (1) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **1 an și 6 luni**, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentința a fost menținută.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului.

Instanța de apel a notat că prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Referitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a apreciat că există temei legal pentru casarea parțială a sentinței întrucât, la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. art.7, 61, 75 Cod penal, pedeapsa stabilită de prima instanță fiind prea blândă în raport cu circumstanțele de drept și de fapt stabilite pe cauză, precum și reieșind din gravitatea faptei infracționale săvârșite de către inculpatul Guțu Iurie .

Prin urmare, instanța de apel la capitolul individualizării pedepsei, a ținut cont de prevederile art. art.7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a notat că prima instanță la stabilirea pedepsei nu a luat în considerare faptul că deși inculpatul Guțu Iurie a beneficiat de reducerea cu 1/3 din limitele pedepsei pentru norma penală pentru care a fost diferit justiției, acestuia urma a-i fi aplicată pedeapsa nu mai mică de 1 an și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În acest context, instanța de apel a respins alegațiile avocatului Natalia Pruteanu, precum că, deși au fost un șir de circumstanțe atenuante totuși acestuia i-a fost aplicată o pedeapsă prea aspră solicitând să-i fie stabilită *pedeapsa non privativă de libertate*, or, această pedeapsă nu mai este actuală, odată ce inculpatul Guțu Iurie a executat pedeapsa sub formă de 1 an închisoare, stabilită prin sentința instanței de fond din 01.04.2019, fiind eliberat din penitenciar la 30.03.2020.

Totodată, instanța de apel a reținut că, deși inculpatul Guțu Iurie a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, reeducarea și corectarea acestuia va fi posibilă anume prin executarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, or, anterior în privința inculpatului Guțu Iurie au mai fost pronunțate sentințe de condamnare, însă acesta nu și-a făcut concluziile de rigoare, comițând din nou o infracțiune mai puțin gravă, îndreptată contra patrimoniului persoanei. Astfel inculpatul, nu este la prima abatere de la legea penală, iar infracțiunile de jaf și furt constituie o îndeletnicire de ași dobândi surse pentru existență mai ușor.

Instanța de apel a menționat că, infracțiunea de jaf, săvârșită de către inculpat atentează la patrimonial persoanei, acesta anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 al. (2), lit. d) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de privațiune de libertate pe un termen de 2 ani (f.d. 28-31).

Mai mult ca atât, prin recunoașterea vinovăției, inculpatul a condiționat judecarea cauzei în procedură simplificată, beneficiind de aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În acest context, inculpatul urma a beneficia de o reducere a pedepsei cu 1/3 din termenul limită a pedepsei prevăzute de art. 187 al. (1) Cod penal, iar pedeapsa maxima sub formă de închisoare nu putea depăși termenul de 3 ani și 4 luni, iar pedeapsa minimă nu poate fi mai mică de 1 an și 4 luni.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul *Danciuc Ghenadie* în numele inculpatului Guțu Iurie, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 9) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-i stabili inculpatului Guțu Iurie o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate, sau încetarea procesului în legătură cu adoptarea Legii cu privire la amnistie nr. LP243/2021.

5.1. În susținerea recursului ordinar avocatul menționează că;

- infracțiunea comisă de Guțu Iurie face parte din categoria celor mai puțin grave, a fost comisă într-un concurs de împrejurări grele (lipsa hranei și medicamente), partea vătămată fiind o persoană cunoscută lui. I Inculpatul și-a recunoscut vina, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, a contribuit la descoperirea infracțiunii. După această faptă inculpatul nu a mai comis alte infracțiuni, nu prezintă un pericol social pentru a fi izolat de societate, astfel corectarea este posibilă fără izolare;

- sancțiunea pentru infracțiunea comisă prevede pedeapsă privativă sau neprivativă de libertate, astfel, lipsesc motivele care ar justifica alegerea de către instanța de judecată a pedepsei închisorii în loc de muncă neremunerată în folosul comunității;

- la caz, este aplicabilă Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu dispunerea încetării procesului penal în privința lui Guțu Iurie.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință *procurorul*, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că soluția instanței de apel, referitor la categoria și mărimea pedepsei stabilite inculpatului corespunde prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind argumentată suficient prin prisma principiilor și criteriilor de individualizare a pedepsei. Astfel, consideră că pedeapsa aplicată este una echitabilă.

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.*

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală și au declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Lecturând conținutul recursului, Colegiul penal reține că, recurentul a invocat în calitate de temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1), pct.6), 9) și 10) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că criticile și solicitările avocatului se limitează la necesitatea aplicării unei pedepsei neprivative de libertate, în privința inculpatului Guțu Iurie, care se circumscriu prevederilor art.427 alin. (1), pct.10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În urma analizei deciziei contestate, în opinia Colegiului penal nu și-a găsit confirmarea în prezenta speță, temeiul pentru recurs prevăzut la pct.10), alin.(1), art.427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art.61, 75-78 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia, ținând cont și de dispozițiile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Conform alin.(1), art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, se aplică o

pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal, aplicate prin prisma prevederilor alin.(8) art.364¹ Cod de procedură penală.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de *gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.*

Astfel se atestă că, în urma solicitării și înscrisului autentic al inculpatului (f.d.116), prezenta cauză a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit alin.(8), art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere protocolară (f.d.122), beneficiază de reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de Lege în cazul pedepsei cu închisoare, ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu 1/4 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Așadar, sancțiunea infracțiunii prevăzute de art.187 alin. (1) Cod penal, pentru care a fost recunoscut vinovat inculpatul, prevede *pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, și cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, noile limite sunt pentru pedeapsa amenzii: de la 487,5 până la 637,5 unități convenționale, iar pentru pedeapsa cu închisoare: 1 an și 4 luni și respectiv - 3 ani și 4 luni.*

În acest sens, Colegiul penal analizând gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, circumstanțele atenuante și agravante, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și persoana inculpatului Guțu Iurie, care potrivit materialelor cauzei (f.d.26-27) anterior a fost condamnat și în termenul executării pedepsei cu închisoare a comis o nouă infracțiune cu intenție, consideră că instanța de apel corect a stabilit forma pedepsei – închisoare, pe un termen de 1 an și 6 luni, sub limita minimă prevăzută de Lege, încadrându-se în limitele noi stabilite prin aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare.

Astfel, Colegiul penal atestă că alegațiile inculpatului privind asprimea pedepsei aplicate de către prima instanță, sunt vădit neîntemeiate, or, acesta executând pedeapsa cu închisoare în locurile de detenție, nu a făcut concluziile necesare că faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale și a continuat activitatea infracțională, fapt care corect a fost apreciat de către instanța de apel la stabilirea formei și a termenului de pedeapsă.

În atare împrejurări, Colegiul penal consideră că, pedeapsa sub formă de închisoare aplicată de către instanța de apel este rațională,

proporțională și echitabilă în raport cu fapta comisă și scopul Legii penale fiind individualizată corect. În așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării Legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, social periculoase sunt supuse răspunderii penale.

Prin urmare, Colegiul statuează că, pedeapsa individualizată de instanța de apel, este conformă atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnăturii, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Generalizând cele expuse, instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speță examinată a unor erori ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate în partea stabilirii pedepsei.

Mai mult ca atât, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra cărora instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în *cauza Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptelor comise.

Cu referire la solicitările avocatului privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Colegiul penal ține să menționeze următoarele.

Potrivit prevederilor art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, fiind enumerate 16 temeuri de recurs, iar potrivit alin. (2) temeurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

La caz, instanța de apel a pronunțat decizia pe 22 decembrie 2021, iar Legea nr. 243, a fost adoptată la 24.12.2021 și a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial - 31.12.2022.

În acest context, Colegiul penal lărgit consideră că aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din

24.12.2021, publicată și intrată în vigoare la 31.12.2021 în această speță nu poate avea loc la etapa recursului ordinar, urmând a fi soluționată la etapa executării pedepsei, în conformitate cu prevederile dispozițiilor art. art. 469-472 Cod de procedură penală.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că eroarea invocată în recurs nu și-a găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Danciuc Ghenadie* în numele inculpatului Guțu Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Guțu Iurie XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 07 iulie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie